

1218.

Na osnovu člana 33 stav 7 tačka 13 Zakona o energetici ("Službeni list CG", br. 28/25, 3/26) i člana 17 tačka 6 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti ("Službeni list CG", broj 56/25), Odbor Agencije, na sjednici od 14. maja 2026. godine, donio je

PRAVILA

ZA IZRADU I PRAĆENJE REALIZACIJE PLANOVA RAZVOJA I INVESTICIONIH PLANOVA PRENOSNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE

("Službeni list Crne Gore", br. 065/26 od 15.05.2026)

Predmet

Član 1

Ovim pravilima utvrđuje se sadržaj, način i postupak izrade i sprovođenja javne rasprave, kao i postupak davanja saglasnosti i način praćenja realizacije desetogodišnjeg plana razvoja prenosnog sistema električne energije (u daljem tekstu: plan razvoja) i investicionog plana operatora prenosnog sistema električne energije za period koji odgovara dužini regulatornog perioda (u daljem tekstu: investicioni plan).

Utvrđivanje i dostavljanje plana razvoja i investicionog plana

Član 2

Operator prenosnog sistema (u daljem tekstu: operator) na osnovu neposrednog i stalnog praćenja rada sistema i sagledavanja trenda potreba, kao i podataka i informacija dobijenih od relevantnih subjekata, utvrđuje plan razvoja i investicioni plan i dostavlja ih Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija) na davanje saglasnosti.

Metodološki pristup

Član 3

Metodološki pristup planiranja prenosnog sistema podrazumijeva:

- 1) identifikaciju ciljeva razvoja prenosnog sistema;
- 2) analiziranje dokumenata i zahtjeva od uticaja na plan razvoja iz člana 6 ovih pravila;
- 3) razmatranje alternativa za razvoj prenosnog sistema u smislu odredaba zakona kojima se uređuje obavljanje energetske djelatnosti;
- 4) identifikaciju investicija za postizanje ciljeva razvoja;
- 5) primjenu tehničkih i ekonomskih kriterijuma za odabir investicija; i
- 6) sagledavanje rezultata koji bi se postigli realizacijom investicija sadržanih u planu razvoja i/ili investicionom planu.

Cilj plana razvoja

Član 4

- (1) Plan razvoja ima za cilj da detaljno prikaže stanje prenosnog sistema električne energije u Crnoj Gori u godini koja prethodi planskom periodu, utvrdi smjernice za njegov razvoj u skladu sa potrebama korisnika sistema, kao i potrebne infrastrukturne investicije u skladu sa predloženim razvojem prenosnog sistema.
- (2) Plan razvoja utemeljen je na postojećoj i planiranoj proizvodnji i opterećenju sistema i sadrži mjere koje garantuju sposobnost sistema da zadovolji potrebe za prenosom električne energije i dugoročnu sigurnost snabdijevanja.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovim pravilima imaju sljedeće značenje:

- 1) potpuno integrisane mrežne komponente su mrežne komponente koje su integrisane u prenosni ili distributivni sistem, uključujući postrojenja za skladištenje, i koje se koriste samo u svrhu obezbjeđivanja sigurnog i pouzdanog rada prenosnog i distributivnog sistema, a ne u svrhu balansiranja ili upravljanja zagušenjem;
- 2) objekat za skladištenje električne energije je objekat u kojem se vrši skladištenje energije u okviru elektroenergetskog sistema;
- 3) projekti od posebnog značaja za Crnu Goru su projekti koji se nalaze na Listi projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili na Listi projekata od uzajamnog interesa koji utiču na sveukupni razvoj Crne Gore, regionalno i međunarodno povezivanje i uticaj, energetsku sigurnost, tržišnu i sistemsku integraciju, konkurenciju i pristupačnost cijena energije radi ublažavanja klimatskih promjena, postizanja energetskih i klimatskih ciljeva, kao i klimatske neutralnosti.
- 4) skladištenje električne energije je odgađanje krajnjeg korišćenja električne energije do određenog trenutka nakon proizvodnje ili pretvaranje električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje takve energije i naknadno pretvaranje te energije u električnu ili njena upotreba kao drugog nosioca energije.

Izrada plana razvoja

Član 6

Prilikom izrade plana razvoja, operator je dužan da uzme u obzir:

- 1) Nacionalni energetski i klimatski plan Crne Gore;
- 2) prostorno-planske dokumente;
- 3) regionalne investicione planove;
- 4) procjenu adekvatnosti resursa izvršenu u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa;
- 5) razvoj proizvodnje, potrošnje električne energije za period na koji se plan razvoja odnosi i razmjene električne energije sa drugim zemljama;
- 6) planove razvoja susjednih prenosnih sistema električne energije;
- 7) plan razvoja distributivnog sistema električne energije;
- 8) obaveze po osnovu potpisanih ugovora sa međunarodnim organizacijama i udruženjima;
- 9) opterećenje i pouzdanost prenosnog sistema električne energije;
- 10) obezbjeđenje potrebnih uslova za priključenje novih potrošačkih i proizvodnih objekata električne energije i objekata za skladištenje električne energije;
- 11) regulacione mogućnosti elektroenergetskog sistema;
- 12) obezbjeđenje povećanja energetske efikasnosti u objektima prenosnog sistema električne energije;
- 13) tehničke i ekonomske kriterijume; i
- 14) društvenu prihvatljivost (uticaj na okolinu, javnu bezbjednost, javno zdravlje i dr.).

Sadržaj plana razvoja

Član 7

(1) Plan razvoja naročito sadrži:

- 1) razrađen metodološki pristup za izradu plana razvoja iz člana 3 ovih pravila i ciljeve plana razvoja;
- 2) razrađene scenarije u skladu sa Nacionalnim energetskim i klimatskim planom;
- 3) prognozu potrošnje i proizvodnje električne energije u skladu sa projekcijama koje odražavaju situaciju u elektroenergetskom sistemu Crne Gore, uzimajući u obzir i objekte za skladištenje električne energije;
- 4) opis karakteristika postojećih objekata prenosnog sistema i stanja u kome se oni trenutno nalaze, kao i pregled konzuma i postojećih objekata za proizvodnju električne energije i objekata za skladištenje električne energije;
- 5) geografski prikaz ukupno raspoloživih snaga po tačkama u sistemu slobodnih za priključenje novih korisnika (ΔGTC);
- 6) pregled prekograničnih projekata;
- 7) rezultate sistemske analize iz stava 6 ovog člana;

- 8) procjenu potencijala za povećanje energetske efikasnosti u objektima prenosnog sistema i pregled konkretnih mjera i ulaganja za uvođenje ekonomski isplativih poboljšanja energetske efikasnosti na mrežnoj infrastrukturi, uključujući i dinamiku realizacije mjera;
 - 9) procjenu potencijala za upravljanje potrošnjom, objekata za skladištenje električne energije ili drugih resursa kao alternative za razvoj prenosnog sistema;
 - 10) pregled mjera za obezbjeđivanje adekvatnosti resursa i sigurnosti snabdijevanja električnom energijom utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa;
 - 11) spisak:
 - a) investicija koje se odnose na izgradnju novih elemenata prenosnog sistema i intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema (u daljem tekstu: infrastrukturne investicije) ; i
 - b) kategorija ostalih neophodnih ulaganja, kojima pripadaju investicije sadržane u investicionom planu; i
 - 12) tehno-ekonomske analize za infrastrukturne investicije na koje:
 - a) nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i
 - b) je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojima je promijenjen tehnički obuhvat;
- (2) Investicije iz stava 1 tačka 11 ovog člana klasifikuju se kao:
- 1) projekti, odnosno pojedinačne investicije;
 - 2) programi koji sadrže više funkcionalnih pojedinačnih investicija koje ne moraju biti fizički direktno povezane i čija koordinisana realizacija doprinosi ostvarenju istih ciljeva razvoja prenosnog sistema definisanih u planu razvoja.
- (3) Investicije iz stava 2 ovog člana, označavaju se identifikacionim brojevima.
- (4) Za investicije iz stava 1 tačka 11 podtačka a ovog člana koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije kao potpuno integrisane mrežne komponente, operator je dužan da dostavi detaljan opis u koje svrhe će se navedeni objekti koristiti.
- (5) Operator je dužan da plan razvoja sačini u skladu sa Prilogom 1 ovih pravila.
- (6) Uz plan razvoja dostavlja se sistemski analiza koja sadrži analize:
- a) tokove snaga i opterećenosti elemenata sistema;
 - b) naponsko-reaktivne prilike;
 - c) struje kratkih spojeva;
 - č) dinamičku stabilnost sistema;
 - ć) gubitke električne energije;
 - d) prenosne moći i zagušenja; i
 - dž) opšte pokazatelje kvaliteta isporuke električne energije;
- (7) Agencija, po potrebi, angažovanjem nezavisne stručne institucije iz oblasti energetike, može da izvrši reviziju analize iz stava 6 ovog člana.

Tehnički i ekonomski kriterijumi za odabir investicija

Član 8

- (1) Tehnički kriterijumi iz člana 3 tačka 5 ovih pravila obuhvataju zahtjeve i ograničenja koji proizilaze iz pravila koja uređuju rad prenosnog sistema i odnose se na rad sistema u normalnim, kao i otežanim pogonskim uslovima.
- (2) Ekonomski kriterijumi iz člana 3 tačka 5 ovih pravila su:
 - 1) kriterijum minimalnih troškova za postizanje ciljeva plana razvoja; i
 - 2) kriterijum uticaja na ukupne troškove poslovanja.
- (3) Kriterijumi iz stava 2 ovog člana primjenjuju se prilikom izbora tehničkog rješenja koje je predloženo kao investicija neophodna za obavljanje djelatnosti prenosa električne energije, na način da se izabere rješenje koje:
 - 1) za postizanje ciljeva plana razvoja prouzrokuje minimalne troškove investicije; i
 - 2) omogućava umanjivanje ukupnih troškova poslovanja operatora ili, ako to nije moguće, prouzrokuje najmanje uvećanje ovih troškova.
- (4) Predložena varijantna rješenja za investicije koje se odnose na izgradnju novih elemenata prenosnog sistema dostavljaju se u skladu sa Prilogom 1 ovih pravila.

- (5) U cilju dokazivanja ispunjenosti kriterijuma iz st. 1 i 2 ovog člana, operator je dužan da, na zahtjev Agencije, dostavi podatke, informacije i dokumentaciju u roku koji odredi Agencija.

Sprovedenje javne rasprave

Član 9

- (1) O planu razvoja operator je dužan da sprovede javnu raspravu.
- (2) Javna rasprava iz stava 1 ovog člana sprovodi se dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku.
- (3) Javna rasprava iz stava 1 ovog člana počinje danom objavljivanja, na internet stranici operatora, javnog poziva zainteresovanoj javnosti da se uključi u javnu raspravu, i traje najmanje 20 dana.
- (4) Uz javni poziv iz stava 3 ovog člana objavljuje se tekst plana razvoja.
- (5) Nakon završetka javne rasprave operator sačinjava izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi, koji objavljuje na svojoj internet stranici, u roku od 15 dana od dana isteka vremena trajanja javne rasprave iz stava 3 ovog člana.
- (6) Izvještaj iz stava 5 ovog člana sadrži: vrijeme trajanja javne rasprave; podatke o ovlaštenim predstavnicima operatora koji su učestvovali u javnoj raspravi, podatke o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi; rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima za njihovo prihvatanje, odnosno neprihvatanje, mjesto i datum sačinjavanja izvještaja i potpis ovlaštenog lica.

Rok za dostavljanje i uslovi za davanje saglasnosti na plan razvoja

Član 10

- (1) Operator je dužan da utvrdi plan razvoja prenosnog sistema i dostavi ga Agenciji na davanje saglasnosti, sa izvještajem iz člana 9 stav 5 ovih pravila, najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda.
- (2) Agencija daje saglasnost na plan razvoja ako:
 - 1) je usaglašen sa odredbama zakona kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti;
 - 2) je sačinjen u skladu sa čl. 4 i 6 ovih pravila;
 - 3) su ispunjeni kriterijumi iz člana 8 ovih pravila; i
 - 4) je sačinjen u skladu sa Prilogom 1 ovih pravila.

Sadržaj investicionog plana

Član 11

- (1) Investicioni plan naročito sadrži:
 - 1) pravni okvir za donošenje investicionog plana;
 - 2) kategorije neophodnih investicija u planskom periodu;
 - 3) tehno-ekonomske analize za investicije na koje:
 - a) nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i
 - b) je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojima je promijenjen tehnički obuhvat;
 - 4) za investicije koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije kao potpuno integrisane mrežne komponente, operator je dužan da dostavi detaljan opis u koje svrhe će se navedeni objekat koristiti; i
 - 5) plan investiranja.
- (2) Tehno-ekonomska analiza iz stava 1 tačka 3 podtačka a ovog člana za investicije koje se odnose na izgradnju novih elemenata prenosnog sistema, sadrži i rezultate systemske analize iz člana 7 stav 6 ovih pravila, koji pokazuju pojedinačni uticaj ovih investicija na crnogorski elektroenergetski sistem.
- (3) Operator je dužan da investicioni plan iz stava 1 ovog člana sačini u skladu sa Prilogom 2 ovih pravila.
- (4) Investicioni plan može da sadrži planirana sredstva namijenjena za realizaciju investicija koje nije moguće predvidjeti u momentu izrade plana, za čiju realizaciju se može javiti potreba tokom planskog perioda usljed nepredviđenih okolnosti (havarija i dr.).
- (5) Sredstva iz stava 4 ovog člana (contingency plan) mogu se planirati u iznosu koji, kumulativno u planskom periodu, ne može biti veći od procijenjene vrijednosti nabavke transformatora 400/220 kV (snage 400 MVA), u godini podnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti na investicioni plan.

- (6) Operator je dužan da dostavi obrazloženje predloženog iznosa sredstava iz stava 5 ovog člana i podatke o investicijama koje su realizovane usljed nepredviđenih okolnosti u tri godine koje prethode godini podnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti na investicioni plan.
- (7) Iznos sredstava iz stava 5 ovog člana ne uključuje se u regulatornu osnovu sredstava do stavljanja osnovnih sredstava u funkciju.
- (8) Uz investicioni plan iz stava 1 ovog člana dostavljaju se amortizacioni plan za osnovna sredstva koja će biti izgrađena i program otkupa infrastrukture.
- (9) Rezultati systemske analize iz stava 2 ovog člana ne dostavljaju se za investicije koje spadaju u projekte od posebnog značaja za Crnu Goru.
- (10) Agencija, po potrebi, angažovanjem nezavisne stručne institucije iz oblasti energetike, može da izvrši reviziju rezultata systemske analize iz stava 2 ovog člana.

Rok za dostavljanje i uslovi za davanje saglasnosti na investicioni plan

Član 12

- (1) Operator je dužan da utvrdi investicioni plan i dostavi ga Agenciji na davanje saglasnosti, zajedno sa planom razvoja, najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda.
- (2) Agencija daje saglasnost na investicioni plan ako:
 - 1) je usaglašen sa odredbama zakona kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti;
 - 2) je usklađen sa planom razvoja;
 - 3) su ispunjeni kriterijumi iz člana 8 ovih pravila;
 - 4) je ispunjen uslov iz člana 11 stav 5 ovih pravila;
 - 5) rezultati systemske analize iz člana 11 stav 2 ovih pravila pokazuju, uzimajući u obzir postojeće elemente prenosnog sistema, elemente prenosnog sistema planirane investicionim planovima na koje je Agencija dala saglasnost, kao i tehničke kriterijume iz člana 8 stav 1 ovih pravila, da su investicije neophodne za funkcionisanje crnogorskog elektroenergetskog sistema; i
 - 6) je sačinjen u skladu sa Prilogom 2 ovih pravila.

Ažuriranje plana razvoja

Član 13

- (1) Operator, u slučaju potrebe, ažurira plan razvoja na način što uključuje promjene nastale iz objektivnih razloga.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se ako se promjene plana razvoja odnose isključivo na promjene ukupnih vrijednosti infrastrukturnih investicija koje su nastale zbog promjena cijena materijala i radova.
- (3) Ako se plan razvoja ažurira u toku regulatornog perioda, operator je dužan da Agenciji dostavi ažurirani plan razvoja najkasnije do 1. septembra godine koja prethodi prvoj godini perioda na koji se ažuriranje odnosi.
- (4) Na ažurirani plan razvoja shodno se primjenjuju odredbe čl. 2, 3, 4, čl. 6 do 9 i člana 10 stav 2 ovih pravila.

Ažuriranje investicionog plana

Član 14

- (1) Operator, u slučaju potrebe, ažurira investicioni plan na način što:
 - 1) uključuje promjene nastale iz objektivnih razloga;
 - 2) razrađuje dinamiku realizacije investicija po godinama do kraja regulatornog perioda, za svaku investiciju pojedinačno.
- (2) Operator može da ažurira investicioni plan, bez obaveze ažuriranja plana razvoja, ako:
 - 1) je ispunjen uslov iz člana 13 stav 2 ovih pravila; ili
 - 2) promjene u investicionom planu ne iziskuju promjene u planu razvoja.
- (3) Operator je dužan da, najkasnije do 1. septembra godine koja prethodi prvoj godini perioda na koji se ažuriranje odnosi, dostavi Agenciji na davanje saglasnosti:
 - 1) ažurirani investicioni plan, zajedno sa ažuriranim planom razvoja, ako se ažuriraju i investicioni plan i plan razvoja;
 - 2) ažurirani investicioni plan, ako se ažurira samo investicioni plan.
- (4) Na ažurirani investicioni plan iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 2, 3, 8 i 11 ovih pravila.

- (5) Na davanje saglasnosti na ažurirani investicioni plan iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovih pravila koje se odnose na davanje saglasnosti na investicioni plan, s tim što odredba člana 12 stav 2 tačka 2 ovih pravila ne dovodi u pitanje primjenu člana 13 stav 2 ovih pravila.

Praćenje realizacije investicionog plana

Član 15

- (1) Agencija prati realizaciju investicionog plana na osnovu izvještaja o realizaciji koji operator dostavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti.
- (2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži:
- 1) ciljeve postignute investicionim ulaganjima;
 - 2) stepen realizacije investicija na godišnjem nivou;
 - 3) poređenje planiranih sa utrošenim sredstvima;
 - 4) podatke o izvorima finansiranja investicija;
 - 5) obrazloženje za odstupanja u pogledu planirane dinamike realizacije investicija, vrijednosti investicija, i postignutih ciljeva i efekata;
 - 6) informaciju o realizovanim investicijama iz člana 11 stav 4 ovih pravila, koja obuhvata identifikaciju osnovnih sredstava, njihovu vrijednost, godinu puštanja sredstva u funkciju, obrazloženje nepredviđenih okolnosti usljed kojih investiciju nije bilo moguće planirati i razloge zbog kojih je investiciju bilo neophodno realizovati; i
 - 7) procjenu potrebe ažuriranja plana razvoja i/ili investicionog plana.
- (3) Elementi izvještaja iz stava 2 tač. 2 do 6 ovog člana dostavljaju se za svaku investiciju pojedinačno.
- (4) Program iz člana 7 stav 2 tačka 2 ovih pravila, koji je odobren kao višegodišnja investicija, u pogledu praćenja realizacije tretira se kao niz jednogodišnjih investicija.

Transparentnost

Član 16

- (1) Operator je dužan da jednom godišnje, a najkasnije do 1. marta tekuće godine objavi geografski prikaz ukupno raspoloživih snaga po tačkama u sistemu slobodnih za priključenje novih korisnika (Δ GTC).
- (2) Operator je dužan da najkasnije do 1. septembra 2026. godine na svojoj internet stranici objavi interaktivnu mapu sa infrastrukturnim investicijama planiranim utvrđenim investicionim planom na koji je data saglasnost.
- (3) Interaktivna mapa iz stava 2 ovog člana treba da omogući geografski prikaz planiranih investicija, uvid u analizu troškova i benefita svake investicije pojedinačno, kao i trenutni status realizacije investicije.
- (4) Operator je dužan da interaktivnu mapu ažurira najkasnije 30 dana nakon davanja saglasnosti na investicioni plan, odnosno ažurirani investicioni plan.

Prilozi

Član 17

- (1) Prilozi 1 i 2 čine sastavni dio ovih pravila.
- (2) Dodatak 1 čini sastavni dio Priloga 1 ovih pravila.
- (3) Dodaci 2 i 3 čine sastavni dio Priloga 2 ovih pravila.

Odgodena primjena

Član 18

Odredbe člana 7 stav 6, člana 11 stav 2 i člana 12 stav 2 tačka 5 ovih pravila neće se primjenjivati na postupke davanja saglasnosti na investicione planove dostavljene Agenciji u 2026. godini.

Prestanak važenja

Član 19

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila za izradu i praćenje realizacije planova razvoja i investicionih planova prenosnog sistema električne energije ("Službeni list CG", broj 35/25).

Stupanje na snagu

Član 20

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 26/1196-7

Podgorica, 14. maja 2026. godine

Predsjednik Odbora,

dr Veljko Vasiljević, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.

**AŽURIRANI/PLAN RAZVOJA
PRENOSNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE
CRNE GORE**

PERIOD GGGG-GGGG

dd.mm.gggg. godine

SADRŽAJ

...

LISTA TABELA

...

LISTA GRAFIKA

...

LISTA SLIKA

...

PREGLED SKRAĆENICA

...

1. **PRAVNI OKVIR ZA DONOŠENJE PLANA RAZVOJA** [preporučuje se da bude do 250 riječi]

...

2. **METODOLOŠKI PRISTUP ZA IZRADU PLANA RAZVOJA** [preporučuje se da bude do 1500 riječi]

...

3. **OPIS SCENARIJA** [preporučuje se da bude do 2000 riječi za kompletno poglavlje]

- ✓ *Opisati scenarije razvoja koji su definisani **Nacionalnim energetske i klimatskim planom Crne Gore.***

...

3.1. Ciljevi razvoja prenosnog sistema

- ✓ *Opisati ciljeve razvoja prenosnog sistema vodeći računa o: ciljevima energetske razvoja propisanih **Zakonom o energetici** i obavezi povećanja energetske efikasnosti.*

CILj 1: ...

CILj 2: ...

... ..

CILj N: ...

4. **POLAZNA OSNOVA** [preporučuje se da bude do 3000 riječi za kompletno poglavlje]

...

4.1. Energetski bilans

- ✓ *Prikazati ostvarenja proizvodnje i udio proizvedene električne energije prema kategoriji proizvodnje¹, u tri godine koje prethode godini podnošenja (Ažuriranog) Plana razvoja Agenciji na davanje saglasnosti.*
- ✓ *Prikazati tehničke karakteristike postojećih proizvodnih objekata i udio proizvodnih instaliranih kapaciteta prema kategoriji proizvodnje¹ u godini koja prethodi godini podnošenja (Ažuriranog) Plana razvoja Agenciji na davanje saglasnosti.*
- ✓ *Prikazati ostvarenje potrošnje u tri godine koje prethode godini podnošenja (Ažuriranog) Plana razvoja Agenciji na davanje saglasnosti, uključujući i ostvarenje potrošnje i maksimalnu angažovanu snagu po tačkama priključenja na prenosni sistem.*
- ✓ *Prikazati električnu energiju koju je preuzeo objekat za skladištenje električne energije i energiju koju je predao u sistem, u tri godine koje prethode godini podnošenja (Ažuriranog) Plana razvoja Agenciji na davanje saglasnosti.*
- ✓ *Prikazati tehničke karakteristike postojećih objekata za skladištenje električne energije priključenih na prenosni sistem u godini koja prethodi godini podnošenja (Ažuriranog) Plana razvoja Agenciji na davanje saglasnosti.*
- ✓ *Prikazati podatke o razmjeni sa susjednim elektroenergetskim sistemima u tri godine koje prethode godini podnošenja (Ažuriranog) Plana razvoja Agenciji na davanje saglasnosti.*

...

4.2. Pregled elektroprenosne infrastrukture

- ✓ *Podaci se odnose na godinu koja prethodi godini podnošenja (Ažuriranog) plana razvoja Agenciji na davanje saglasnosti.*
- ✓ *Procjena potencijala za povećanje energetske efikasnosti u objektima prenosnog sistema električne energije.*
- ✓ *Pregled konkretnih mjera i ulaganja potrebnih za povećanje energetske efikasnosti.*

...

4.3. Geografski prikaz ukupno raspoloživih snaga po tačkama u sistemu slobodnih za priključenje novih korisnika (Δ GTC)

- ✓ *Podaci se odnose na godinu koja prethodi godini podnošenja (Ažuriranog) Plana razvoja Agenciji na davanje saglasnosti.*

...

4.4. Pregled potreba za intervencijama na postojećim elementima prenosnog sistema u toku planskog perioda pod pretpostavkom da neće biti promjena u potrebama korisnika sistema u toku planskog perioda

¹ Koristiti kategorije proizvodnje koje koristi ENTSO-E u svojim godišnjim statističkim izvještajima.

...

ŠABLON ZA PREGLED POTREBNIH INTERVENCIJA NA POSTOJEĆIM ELEMENTIMA PRENOSNOG SISTEMA

POTREBNE INTERVENCIJE NA POSTOJEĆIM ELEMENTIMA PRENOSNOG SISTEMA ČIJI JE POČETAK REALIZACIJE PLANIRAN U TOKU PERIODA NA KOJI SE PLAN ODNOSI ILI ČIJA JE REALIZACIJA ZAPOČETA PRIJE PLANSKOG PERIODA		
REDNI BROJ	ID BROJ	NAZIV INVESTICIJE
1		
2		
...		

5. IDENTIFIKOVANJE POTREBA [preporučuje se da bude do 2500 riječi]

5.1. Prognoza konzuma

- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini prvog regulatornog perioda u okviru perioda na koji se plan odnosi.*
- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini perioda na koji se plan odnosi.*

...

5.1.1. Potrebe razvoja distributivnog sistema

- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini prvog regulatornog perioda u okviru perioda na koji se plan odnosi.*
- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini perioda na koji se plan odnosi.*

...

5.2. Prognoza proizvodnje

- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini prvog regulatornog perioda u okviru perioda na koji se plan odnosi.*
- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini perioda na koji se plan odnosi.*

...

5.3. Pregled novih objekata za skladištenje električne energije

- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini regulatornog perioda u okviru perioda na koji se plan odnosi.*
- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini perioda na koji se plan odnosi.*

...

5.4. Procjena potencijala za upravljanje potrošnjom, objekata za skladištenje električne energije ili drugih resursa kao alternative za razvoj prenosnog sistema

- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini prvog regulatornog perioda u okviru perioda na koji se plan odnosi.*
- ✓ *Prikazati presjek u posljednjoj godini perioda na koji se plan odnosi.*

...

5.5. Pregled mjera za obezbjeđivanje adekvatnosti resursa i sigurnosti snabdijevanja

- ✓ *Pregled mjera za obezbjeđivanje adekvatnosti sistema i sigurnosti snabdijevanja električnom energijom utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa.*

...

5.6. Prekogranični projekti

- ✓ *Prikazati investicije koje se nalaze u Desetogodišnjem planu razvoja ENTSO-E, čiji je nosilac CGES, i njihovu dinamiku.*
- ✓ *Prikazati investicije koje spadaju u projekte od posebnog značaja za Crnu Goru, čiji je nosilac CGES, i njihovu dinamiku.*
- ✓ *Prikazati investicije predviđene planovima razvoja susjednih prenosnog sistema električne energije koje mogu uticati na plan razvoja prenosnog sistema električne energije u Crnoj Gori i njihovu dinamiku.*

...

6. REZULTATI SISTEMSKE ANALIZE [preporučuje se da bude do 12000 riječi]

6.1. Presjek stanja u godini koja prethodi godini podnošenja (Ažuriranog) plana razvoja Agenciji na davanje saglasnosti.

6.1.1. Rezultati analiza tokova snaga i opterećenosti elemenata.

...

6.1.2. Rezultati analiza naponsko-reaktivnih prilika

- ...
- 6.1.3. Rezultati analiza struja kratkih spojeva
- ...
- 6.1.4. Rezultati analiza dinamičke stabilnosti sistema
- ...
- 6.1.5. Rezultati analiza gubitaka električne energije
- ...
- 6.1.6. Rezultati analiza prenosne moći i zagušenja
- ...
- 6.1.7. Rezultati analiza opštih pokazatelja kvaliteta isporuke električne energije
 - ✓ *Rangirati tačke u prenosnom sistemu električne energije prema vrijednosti indikatora opšteg kvaliteta AIT (Prosječno trajanje prekida)*
- ...
- 6.2. Presjek stanja u posljednjoj godini prvog regulatornog perioda u okviru perioda na koji se plan odnosi
 - 6.2.1. Rezultati analiza tokova snaga i opterećenosti elemenata
 - ...
 - 6.2.2. Rezultati analiza naponsko reaktivnih prilika
 - ...
 - 6.2.3. Rezultati analiza struja kratkih spojeva
 - ...
 - 6.2.4. Rezultati analiza dinamičke stabilnosti sistema
 - ...
 - 6.2.5. Rezultati analiza gubitaka električne energije
 - ...
 - 6.2.6. Rezultati analiza prenosne moći i zagušenja
 - ...
 - 6.2.7. Rezultati analiza opštih pokazatelja kvaliteta isporuke električne energije
 - ✓ *Rangirati tačke u prenosnom sistemu električne energije prema vrijednosti indikatora opšteg kvaliteta AIT (Prosječno trajanje prekida)*
- ...
- 6.3. Presjek stanja u posljednjoj godini perioda na koji se plan odnosi
 - 6.3.1. Rezultati analiza tokova snaga i opterećenosti elemenata
 - ...
 - 6.3.2. Rezultati analiza naponsko reaktivnih prilika
 - ...
 - 6.3.3. Rezultati analiza struja kratkih spojeva
 - ...
 - 6.3.4. Rezultati analiza dinamičke stabilnosti sistema, ako je moguće
 - ...
 - 6.3.5. Rezultati analiza gubitaka električne energije
 - ...
 - 6.3.6. Rezultati analiza prenosne moći i zagušenja
 - ...
 - 6.3.7. Rezultati analiza opštih pokazatelja kvaliteta isporuke električne energije
 - ✓ *Rangirati tačke u prenosnom sistemu električne energije prema vrijednosti indikatora opšteg minimuma kvaliteta AIT (Prosječno trajanje prekida)*
- ...

7. NEOPHODNE INVESTICIJE U PLANSKOM PERIODU [preporučuje se da bude do 1500 riječi ne uključujući tabele]

- 7.1. Pregled neophodnih novih elemenata prenosnog sistema električne energije i intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema električne energije

- ✓ *Neophodne investicije (uključujući i ulaganja neophodna za povećanje energetske efikasnosti i otklanjanje sistemskih ograničenja identifikovanih u poglavlju 6 u planskom periodu predstaviti tabelarno, sa naznakom da li je riječ o izgradnji novih elemenata ili intervencijama na postojećim elementima prenosnog sistema električne energije.*

...

ŠABLON ZA PREGLED PLANIRANIH INVESTICIJA

INVESTICIJE ČIJI JE POČETAK REALIZACIJE PLANIRAN U TOKU PERIODA NA KOJI SE PLAN ODNOSI ILI ČIJA JE REALIZACIJA ZAPOČETA PRIJE PLANSKOG PERIODA			
REDNI BROJ	ID BROJ	NAZIV INVESTICIJE	IZGRADNJA NOVIH ELEMENATA ILI INTERVENCIJE NA POSTOJEĆIM ELEMENTIMA PRENOSNOG SISTEMA
1			
2			
...			

7.2. Pregled nepotrebnih intervencija na postojećim elementima prenosnog sistema električne energije u odnosu na potpoglavlje 4.4

- ✓ *Navesti investicije iz potpoglavlja 4.4 koje nije potrebno realizovati ili čija realizacija se može odgoditi zbog planirane izgradnje novih elemenata prenosnog sistema.*

...

ŠABLON ZA PREGLED INTERVENCIJA NA POSTOJEĆIM ELEMENTIMA PRENOSNOG SISTEMA KOJE SE ODGAĐAJU

REDNI BROJ	NAZIV INVESTICIJE KOJA SE ODNOSI NA INTERVENCIJE NA POSTOJEĆIM ELEMENTIMA PRENOSNOG SISTEMA KOJE SE ODGAĐAJU	NAZIV INVESTICIJE ZBOG KOJE SE INTERVENCIJA NA POSTOJEĆIM ELEMENTIMA PRENOSNOG SISTEMA ODGAĐA
1		
2		
...		

7.3. Pregled ostalih neophodnih ulaganja u prenosni sistem električne energije

- ✓ *Navesti kategorije ostalih neophodnih ulaganja (poput: telekomunikacione infrastrukture, upravljačke infrastrukture, pametnih mreža itd.) kojima pripadaju investicije prikazane u investicionom planu*

8. TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE

8.1. Izgradnja novih elemenata prenosnog sistema električne energije, intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema kojima se mijenja nominalna snaga i intervencije na postojećim objektima za skladištenje električne energije kao potpuno integrisanim mrežnim komponentama²

- ✓ *Tehno-ekonomska analiza se dostavlja u šablonu koji slijedi za investicije koje se odnose na izgradnju novih elemenata prenosnog sistema ili intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema kojima se mijenja nominalna snaga i*

² Šablon iz potpoglavlja 8.1 ne odnosi se na objekte za skladištenje električne energije, kao potpuno integrisane mrežne komponente, koje isključivo služe za obezbjeđenje neprekidnog napajanja kritične opreme, u smislu odredaba zakona kojim se uređuje određivanje i zaštita kritične infrastrukture operatora prenosnog sistema.

intervencije na postojećim objektima za skladištenje električne energije kao potpuno integrisanim mrežnim komponentama, a na koje:

- nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i
- je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojima je promijenjen tehnički obuhvat.

✓ Za investicije koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije kao potpuno integrisane mrežne komponente, potrebno je dostaviti detaljan opis u koje svrhe će se navedeni objekti koristiti.

ŠABLON TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE

NAZIV INVESTICIJE	GEOGRAFSKI PRIKAZ
<i>(naziv investicije)</i>	<i>(dio) elektroprenosnog sistema sa prikazom planirane infrastrukture</i> <i>[jpg./png.]</i>
IDENTIFIKACIONI BROJ INVESTICIJE	
<i>(broj)</i>	
OPIS TEHNIČKOG RJEŠENJA	
<i>[preporučuje se da bude do 200 riječi]</i>	
<i>(tekst)</i>	
☐ Projekat ☐ Program <i>(pojasniti zašto je Program – preporučuje se da bude do 200 riječi)</i>	
CILJ(EVI) PLANA RAZVOJA ČIJEM OSTVARENJU INVESTICIJA DOPRINOSI	
<i>(taksativno navesti ciljeve iz potpoglavlja 3.1)</i>	
KORISTI	
K1 Društveno-ekonomska dobrobit ³	
<i>[€/godina]</i>	
K1.1 Ušteda troškova energenata usljed integracije OIE	
<i>[€/godina]</i>	
K1.2 Ušteda troškova emisije gasova	
<i>[€/godina]</i>	
K2 Promjene u emisiji CO₂ ⁵	
<i>[t/godina] i [€/godina]</i>	
K3 Integracija OIE ⁵	
<i>[MW] ili [MWh/godina]</i>	
K4 Emisija ne-CO₂ ⁵	
<i>[t/godina]</i>	
K5 Gubici u mreži ⁵	
<i>[MWh/godina]</i>	
K6 Adekvatnost ⁵	
<i>[MWh/godina]</i>	
K7 Fleksibilnost ⁵	
K7.1 Razmjena balansne energije	
<i>[redna skala]</i>	
K7.2 Razmjena balansnih kapaciteta	
<i>[preporučuje se da bude do 200 riječi]</i>	
K8 Stabilnost	
K8.1 Kvalitativni indikator ⁵	
<i>[redna skala]</i>	

³ Proračun se vrši po uzoru na „4th ENTSO-E Guideline for Cost Benefit Analysis of Grid Development Projects“, 2024.

K8.2 Stabilnost frekvencije ⁴ [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K8.3 Potrebe za uslugama za beznaponsko pokretanje ⁵ [€/godina] i [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K8.4 Potrebe za uslugama za upravljanje naponom/reaktivnom snagom ⁵ [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K9 Izbjegavanje/odlaganje intervencija na postojećim elementima [€]	
K10 Promjena potreba za redispečiranjem ^{5*} [€/godina]	
K11 Robusnost ⁵ [redna skala]	
TROŠKOVI	
T1 CAPEX (analitički prikaz)⁶ [€]	
T2 OPEX (analitički prikaz)⁷ [€/godina]	

- ✓ Za svaku investiciju koja se odnosi na izgradnju novih elemenata prenosnog sistema (npr. izgradnja novih vodova, trafostanica, objekata za skladištenje električne energije kao potpuno integrisane mrežne komponente), a na koju nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, dati tabelarni pregled poređenja varijanti, osim za trafostanice 110/X kV koje se grade na osnovu zahtjeva operatora distributivnog sistema.
- ✓ Za svaku investiciju koja se odnosi na izgradnju novih elemenata (npr. izgradnja novih vodova, trafostanica, objekata za skladištenje električne energije kao potpuno integrisane mrežne komponente), a na koju nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, dati pregled radar dijagrama poređenja varijanti, osim za trafostanice 110/X kV koje se grade na osnovu zahtjeva operatora distributivnog sistema.

⁴ Proračun se vrši po uzoru na „3rd ENTSO-E Guideline for Cost Benefit Analysis of Grid Development Projects“, 2021.

⁵ Proračun se vrši po uzoru na „ENTSO-E Guideline for Cost Benefit Analysis of Grid Development Projects“, 2015.

* opciono

⁶ Kapitalni izdaci neophodni za realizaciju investicije u skladu sa zakonom.

⁷ Troškovi poslovanja za energetske djelatnosti utvrđeni metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije.

ŠABLON ZA POREĐENJE VARIJANTI

NAZIV INVESTICIJE	(naziv investicije)		
EVALUACIJA	VARIJANTA 1	VARIJANTA 2	VARIJANTA N
TEHNIČKI OPIS VARIJANTE <i>[preporučuje se da bude do 100 riječi]</i>			
VARIJANTA ZADOVOLJAVA TEHNIČKE KRITERIJE PROPISANE PRAVILIMA ZA FUNKCIONISANJE PRENOSNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGJE <i>[DA/NE]</i>			
CILj(EV) PLANA RAZVOJA ČIJEM OSTVARENJU DOPRINOSI INVESTICIJA⁸			
K1 <i>[€]</i>			
K3 <i>[MWh/godina]</i>			
K5 <i>[MWh/godina]</i>			
K6 <i>[MWh/godina]</i>			
K9 <i>[€]</i>			
K11 <i>[redna skala]</i>			
CAPEX (analitički prikaz) <i>[€]</i>			
OPEX (analitički prikaz) <i>[€/godina]</i>			
RANGIRANJE VARIJANTI			

8.2. Intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema električne energije kojima se ne mijenja nominalna snaga i investicije koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije, kao potpuno integrisane mrežne komponente, koje isključivo služe za obezbjeđivanje neprekidnog napajanja kritične opreme, u smislu odredaba zakona kojim se uređuje određivanje i zaštita kritične infrastrukture operatora prenosnog sistema

- ✓ *Tehno-ekonomska analiza se dostavlja u šablonu koji slijedi za investicije koje se odnose na intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema kojima se ne mijenja nominalna snaga i investicije koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije, kao potpuno integrisane mrežne komponente, koje isključivo služe za obezbjeđivanje neprekidnog napajanja kritične opreme, u smislu odredaba zakona kojim se uređuje određivanje i zaštita kritične opreme operatora prenosnog sistema, a na koje:*

⁸ Taksativno navesti kojem od ciljeva definisanim u potpoglavlju 3.1 ovog priloga doprinosi određena varijanta.

- nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i
 - je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojima je promijenjen tehnički obuhvat.
- ✓ Za investicije koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije kao potpuno integrisane mrežne komponente, koje isključivo služe za obezbjeđivanje neprekidnog napajanja kritične opreme, u smislu odredaba zakona kojim se uređuje određivanje i zaštita kritične opreme operatora prenosnog sistema, potrebno je dostaviti detaljan opis u koje svrhe će se navedeni objekti koristiti.

ŠABLON TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE ZA OSTALE INVESTICIJE

NAZIV INVESTICIJE	GEOGRAFSKI PRIKAZ
(naziv investicije)	<p>(dio) elektroprenosnog sistema sa prikazom planirane infrastrukture [jpg./png.]</p>
IDENTIFIKACIONI BROJ INVESTICIJE	
(broj)	
OPIS TEHNIČKOG RJEŠENJA	
[preporučuje se da bude do 200 riječi]	
(tekst)	
☐ Projekat ☐ Program (pobjasniti zašto je Program – preporučuje se da bude do 200 riječi)	
KATEGORIJA INVESTICIJE	
(taksativno navesti kategoriju iz poglavlja 2)	
CILJ(EVI) PLANA RAZVOJA ČIJEM OSTVARENJU INVESTICIJA DOPRINOSI	
(taksativno navesti ciljeve iz potpoglavlja 3.1 ovog priloga)	
KORISTI	
K1 Izbjegnuti troškovi poslovanja	
[€/godina]	
K2 Povezanost sa drugim investicijama (odobrenim/realizovanim)	
[preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K3 Ispunjenje zakonskih obaveza	
[preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K4 Ispunjenje obaveza iz međunarodnih ugovora	
[preporučuje se da bude do 200 riječi]	
TROŠKOVI	
T1 CAPEX (analitički prikaz)	
[€]	
T2 OPEX (analitički prikaz)	
[€/godina]	

DODATAK 1: SISTEMSKA ANALIZA

AŽURIRANI/INVESTICIONI PLAN

CGES-a

PERIOD GGGG-GGGG

dd.mm.gggg. godine

SADRŽAJ

...

LISTA TABELA

...

LISTA GRAFIKA

...

LISTA SLIKA

...

PREGLED SKRAĆENICA

...

1. PRAVNI OKVIR ZA DONOŠENJE INVESTICIONOG PLANA [preporučuje se da bude do 250 riječi]

...

2. KATEGORIJE NEOPHODNIH INVESTICIJA U PLANSKOM PERIODU [preporučuje se da bude do 500 riječi]

- ✓ *Pored investicija koje se odnose na izgradnju novih elemenata ili intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema, navesti kategorije ostalih neophodnih ulaganja (poput: telekomunikacione infrastrukture, upravljačke infrastrukture, pametnih mreža itd.) kojima pripadaju investicije prikazane u investicionom planu*

...

3. TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE [ovo poglavlje čine samo šabloni tehno-ekonomske analize za svaku od investicija]

3.1. Izgradnja novih elemenata prenosnog sistema električne energije, intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema električne energije kojima se mijenja nominalna snaga i intervencije na postojećim objektima za skladištenje električne energije kao potpuno integrisanim mrežnim komponentama⁹

- ✓ *Tehno-ekonomska analiza se dostavlja u šablonu koji slijedi za investicije koje se odnose na izgradnju novih elemenata prenosnog sistema električne energije, intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema električne energije kojima se mijenja nominalna snaga i intervencije na postojećim objektima za skladištenje električne energije kao potpuno integrisanim mrežnim komponentama¹¹, a na koje:*
 - *nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i*
 - *je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojima je promijenjen tehnički obuhvat.*
- ✓ *Za investicije koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije kao potpuno integrisane mrežne komponente, potrebno je dostaviti detaljan opis u koje svrhe će se navedeni objekti koristiti.*

ŠABLON TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE ZA INFRASTRUKTURNE INVESTICIJE

NAZIV INVESTICIJE		GEOGRAFSKI PRIKAZ	
<i>(naziv investicije)</i>		<i>(dio) elektroprenosnog sistema sa prikazom planirane infrastrukture [jpg./png.]</i>	
IDENTIFIKACIONI BROJ INVESTICIJE			
<i>(broj)</i>			
OPIS TEHNIČKOG RJEŠENJA			
<i>[preporučuje se da bude do 200 riječi]</i>			
<i>(tekst)</i>			
REZULTATI SISTEMSKE ANALIZE			
<i>(član 11 stav 2 ovih pravila)</i>			
<i>(tekst)</i>			
POČETAK IZGRADNJE	KRAJ IZGRADNJE¹⁰		
<i>(gggg)</i>	<i>(gggg)</i>		
☐ Projekat	☐ Program		
<i>(pojasniti zašto je Program – preporučuje se da bude do 200 riječi)</i>			
CILJ(EVI) PLANA RAZVOJA ČIJEM OSTVARENJU INVESTICIJA DOPRINOSI			
<i>(taksativno navesti ciljeve iz potpoglavlja 3.1 Plana razvoja)</i>			
KORISTI			

⁹ Šablon iz potpoglavlja 3.1 ne odnosi se na objekte za skladištenje električne energije, kao potpuno integrisane mrežne komponente, koje isključivo služe za obezbjeđenje neprekidnog napajanja kritične opreme, u smislu odredaba zakona kojima se uređuje određivanje i zaštita kritične infrastrukture operatora prenosnog sistema.

¹⁰ Za programe čija godina završetka nije poznata, treba da se navede posljednja godina planskog perioda.

K1 Društveno-ekonomska dobrobit ¹¹ [€/godina]	
K1.1 Ušteda troškova energenata [€/godina]	
K1.2 Ušteda troškova emisije gasova [€/godina]	
K2 Promjene u emisiji CO₂ ¹² [t/godina] i [€/godina]	
K3 Integracija OIE ¹² [MW] ili [MWh/godina]	
K4 Emisija ne-CO₂ ¹² [t/godina]	
K5 Gubici u mreži ¹² [MWh/godina]	
K6 Adekvatnost ¹² [MWh/godina]	
K7 Fleksibilnost ¹²	
K7.1 Razmjena balansne energije [redna skala]	
K7.2 Razmjena balansnih kapaciteta [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K8 Stabilnost	
K8.1 Kvalitativni indikator ¹² [redna skala]	
K8.2 Stabilnost frekvencije ¹² [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K8.3 Potrebe za uslugama za beznaponsko pokretanje ¹² [€/godina] i [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K8.4 Potrebe za uslugama za upravljanje naponom/reaktivnom snagom ¹² [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K9 Izbjegavanje/odlaganje intervencija na postojećim elementima [€]	
K10 Promjena potreba za redispečiranjem ^{12*} [€/godina]	
K11 Robusnost ¹³ [redna skala]	
TROŠKOVI	
T1 CAPEX (analitički prikaz) ¹⁴ [€]	

¹¹ Proračun se vrši po uzoru na „4th ENTSO-E Guideline for Cost Benefit Analysis of Grid Development Projects“, 2024.

¹² Proračun se vrši po uzoru na „3rd ENTSO-E Guideline for Cost Benefit Analysis of Grid Development Projects“, 2021.

¹³ Proračun se vrši po uzoru na „ENTSO-E Guideline for Cost Benefit Analysis of Grid Development Projects“, 2015.

* opciono

¹⁴ Kapitalni izdaci neophodni za realizaciju investicije u skladu sa zakonom.

T2 OPEX (analitički prikaz)¹⁵ [€/godina]	
---	--

3.2. Intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema električne energije kojima se ne mijenja nominalna snaga, investicije koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije, kao potpuno integrisane mrežne komponente, koje isključivo služe za obezbjeđivanje neprekidnog napajanja kritične opreme, u smislu odredaba zakona kojima se uređuje određivanje i zaštita kritične infrastrukture operatora prenosnog sistema, kao i ostala neophodna ulaganja

- ✓ Tehno-ekonomska analiza se dostavlja u šablonu koji slijedi za investicije koje se odnose na intervencije na postojećim elementima prenosnog sistema kojima se ne mijenja nominalna snaga, investicije koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije, kao potpuno integrisane mrežne komponente, koje isključivo služe za obezbjeđenje neprekidnog napajanja kritične opreme, u smislu odredaba zakona kojima se uređuje određivanje i zaštita kritične infrastrukture operatora prenosnog sistema, kao i za ostala neophodna ulaganja, a na koja:
 - nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i
 - je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojima je promijenjen tehnički obuhvat.
- ✓ Za investicije koje se odnose na objekte za skladištenje električne energije kao potpuno integrisane mrežne komponente, koje isključivo služe za obezbjeđivanje neprekidnog napajanja kritične opreme, u smislu odredaba zakona kojima se uređuje određivanje i zaštita kritične infrastrukture operatora prenosnog sistema, potrebno je dostaviti detaljan opis u koje svrhe će se navedeni objekti koristiti.

ŠABLON TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE

NAZIV INVESTICIJE		GEOGRAFSKI PRIKAZ (opciono)
<i>(naziv investicije)</i>		
IDENTIFIKACIONI BROJ INVESTICIJE		
<i>(broj)</i>		
OPIS TEHNIČKOG RJEŠENJA		
<i>[preporučuje se da bude do 200 riječi]</i>		
<i>(tekst)</i>		
POČETAK IZGRADNJE	KRAJ IZGRADNJE¹⁶	
<i>(gggg)</i>	<i>(gggg)</i>	
☐ Projekat	☐ Program	
<i>(pojasniti zašto je Program – preporučuje se da bude do 200 riječi)</i>		
KATEGORIJA INVESTICIJE		
<i>(taksativno navesti kategoriju iz poglavlja 2)</i>		
CILj(EVI) PLANA RAZVOJA ČIJEM OSTVARENJU INVESTICIJA DOPRINOSI		
<i>(taksativno navesti ciljeve iz potpoglavlja 3.1 Plana razvoja)</i>		
KORISTI		
K1 Izbjegnuti troškovi poslovanja		
<i>[€/godina]</i>		
K2 Povezanost sa drugim investicijama (odobrenim/realizovanim)		
<i>[preporučuje se da bude do 200 riječi]</i>		

¹⁵ Troškovi poslovanja za energetska djelatnost utvrđeni metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije.

¹⁶ Za programe čija godina završetka nije poznata, treba da se navede posljednja godina planskog perioda.

K3 Ispunjenje zakonskih obaveza [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K4 Ispunjenje obaveza iz međunarodnih ugovora [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
TROŠKOVI	
T1 CAPEX (analitički prikaz) [€]	
T2 OPEX (analitički prikaz) [€/godina]	

4. **PLAN INVESTIRANJA** [ovo poglavlje čini samo šablon za plan investiranja]

- ✓ *Dinamika realizacije investicija u investicionom planu (kolone 7, 8 i 9 u šablonu koji slijedi) se razrađuje za sve godine regulatornog perioda*

Dinamika realizacije investicija u ažuriranom investicionom planu se razrađuje počevši od godine nakon podnošenja ažuriranog investicionog plana Agenciji na davanje saglasnosti, pa do kraja regulatornog perioda

ŠABLON PLANA INVESTIRANJA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
REDNI BROJ	IB	PROGRAM/ PROJEKAT	NOVA INVESTICIJA ¹⁷ / INVESTICIJA NA KOJU JE DATA SAGLASNOST ¹⁸ / INVESTICIJA NA KOJU JE DATA SAGLASNOST A KOJOJ JE PROMIENJEN TEHNIČKI OBUHVAT	NAZIV INVESTICIJE	REALIZOVANO DO KRAJA gggg ¹⁹ [€]	PLAN ZA gggg ²⁰ [€]	PLAN ZA gggg ²¹ [€]	PLAN ZA gggg ²² [€]	UKUPNA VRIJEDNOST INVESTICIJE [k€]	IZVORI FINANSIRANJA	GODINA POČETKA REALIZACIJE	GODINA KRAJA REALIZACIJE ²³
1												
...												
N												
NEPREDVIĐENE INTERVENCIJE (CONTINGENCYPLAN) ²⁴												
UKUPNO												

¹⁷ Investicija koja se prvi put dostavlja Agenciji na davanje saglasnosti.

¹⁸ Investicija na koju je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojoj nije promijenjen tehnički obuhvat.

¹⁹ Godina koja prethodi godini podnošenja (Ažuriranog) investicionog plana Agenciji na davanje saglasnosti.

²⁰ Prva godina regulatornog perioda.

²¹ Druga godina regulatornog perioda.

²² Treća godina regulatornog perioda.

²³ Za programe čija godina završetka nije poznata, treba da se navede posljednja godina planskog perioda.

²⁴ Uz Tabelu dostaviti obrazloženje i podatke u skladu sa članom 11 stav 6 ovih pravila.

DODATAK 2: AMORTIZACIONI PLAN ZA OSNOVNA SREDSTVA KOJA ĆE BITI IZGRAĐENA

DODATAK 3: PROGRAM OTKUPA INFRASTRUKTURE ZA PERIOD GGGG-GGGG